

## TEŽAVE Z ZOBMI

### Žal se skrbniki psov pogosto zavemo, da ima naš ljubljenec tudi zobe, ko nastanejo težave

Osnovna naloga pasjega gobca je vnos hrane, tu se začenja tudi predelava hrane oziroma prebavljanje. Če se vrnemo v pradavnino, vemo, da je moral pasji prednik hrano najprej ujeti. Zato ima pes še danes zobe razporejene s točno določenim namenom: da lahko plen zgrabijo in ga tudi usmrtiljo. Psi uporabljajo zobe tudi pri negovanju kožuha in sekalci so pri odstranjevanju bolh, klopotov, bodic in drugih tujkov odločilnega pomena. Gobec, predvsem prostor med zobmi in dlesnijo je poln mikroorganizmov, slina pa je tista, ki zadržuje rast bakterij. Ves predel je bogato prekrvavljen in oživčen z mnogimi živci, zato imajo težave z zobmi lahko resnejše učinke in posledice, kot bi pričakovali.

Mladičem zrastejo zobje do četrtega tedna starosti, rast stalnih zob pa je končana do približno sedmega meseca. Popolno pasje zobovje šteje 42 zob. Med rastjo stalnih zob pri mladičku, še posebno, če je neustrezno hranjen, lahko pričakujemo – enako kot pri otroku – pordele, boleče dlesni, slinjenje in bolečino ob dotiku. Te težave lahko ublažimo s homeopatskim pripravkom Belladonna 6 CH vsaki dve uri. Če ima mladiček tudi krče, je primerna izbira še Chamomilla 6 CH vsako uro. Velikokrat naletimo na mlečne zobe, ki so prisotni v čeljusti še med izraščanjem stalnih zob. Pripravek Calcarea phosphorica 6 CH bo uredil nepravilnosti pri razvoju zob in mlečnih zob ne bo potrebno odstranjevati. Za pravilen razvoj stalnih zob veterinarski homeopati priporočajo dajanje pripravkov, ki temeljijo na kalcijevih spojinah, žal pa te ne morejo preprečiti podedovanih nepravilnosti pri izraščanju zob.

Nabiranje zobnega kamna je posebej pereče pri majhnih pasmah psov, pa tudi pri vseh ostalih, če so psi nepravilno hranjeni in slabo negovani. Zobne obloge se strdijo v zobni kamen, ki s časom doseže dlesni. Tam se razvijejo žepki, v katerih se naselijo bakterije. Ta proces vodi v slab zadah in končno tudi v nastanek drugih bolezni, npr. gnojnega vnetja. Zobni kamen vsebuje pretežno kalcijeve soli, ki se nalagajo na zobni površini, njihova količina pa je zelo individualno pogojena. Pri predpisovanju pripravka Vermiculite 6 CH, ki se uporablja za zdravljenje posledic spondiloze, artritisa, kolčne displazije ipd., so kot stranski učinek navedli izginotje zobnega kamna. Iz tega pojava so holistični veterinarji sklepali, da gre v obeh primerih za nepravilno razporeditev kalcija v telesu, homeopatski pripravek pa je pomagal pri uravnoteženju nalaganja tega elementa. Vermiculite 6 CH torej ojača kostno strukturo, po drugi strani pa povzroča izginevanje depozitov kalcijevega karbonata na zobeh. Pri tem pa ne smemo pozabiti na uporabo »naravnih zobnih ščetk«, kot so na primer velike surove kosti ali surova trda zelenjava (korenje), prav tako za čiščenje zob priporočajo surove vampe. Vse naštetu dajemo psu enkrat tedensko v ustreznih količinah, pozornost je potrebna pri kuhanih kosteh. Dajanje dolgih cevastih perutninskih kosti, ki se koničasto lomijo, pa se odsvetuje. Kadar naletimo na poškodovan zob, kar se pogosto zgodi med igro, pretepom ali kot posledica prometne nesreče, obvezno poskrbimo za sanacijo ali odstranitev preostalega dela zoba. Če je poškodovana dlesen, pa uporabimo tinkturo ognjiča in homeopatsko Arnico 30 CH v več zaporednih odmerkih, ki bo pregnala bolečino in otekanje. Naslednji dan uporabimo pripravek Hypericum 30 C, narejen iz šentjanževke, še posebej, če predpostavljamo, da sta bila poškodovana zobna pulpa in živec. Hypericum namreč velja za »arniko živčevja«. Zato pripravek uporabimo vedno, kadar gre za poškodbe predelov, ki so močno oživčeni. S tem bomo pregnali bolečino in pospešili zdravljenje. Tinktura pa deluje antiseptično.

Žal so tudi pasji zobje vse bolj izpostavljeni zobni gnilobi, ki jo najdemo pretežno na zgornji čeljusti (podočniki in ličniki). Holistični veterinarji trdijo, da je pojav vse bolj pogost zaradi mnogih generacij živali, ki jedo tovarniško pripravljeno hrano. Za temeljno zdravljenje svetujejo Staphisagrio 6 CH in Kreosotum 6 CH štirikrat na dan izmenično v trajanju treh

tednov. Na vršičku zobne korenine se lahko pojavi gnojno vnetje, na kar pes opozori s previdnim žvečenjem hrane, glavo lahko nagiba na stran bolečine in si s taco mane boleče mesto. V tem primeru uporabimo Pyrogenium 30 CH enkrat na dan in Mercurius corrosivus 6 CH trikrat dnevno. Zdravljenje naj spremlja veterinar homeopat. Bolečina popusti, če se gnoj izloči skozi odprtino (fistulo) v dlesni, stanje pa ozdravimo z dajanjem Silicee 6 CH štirikrat dnevno. Gnitje zob je sicer bolj značilno za mačje zobe kot za pasje, pojavi pa se na stranskih delih zoba ob dlesni. Pogosto je potrebno oboleli zob odstraniti. Preventiva je poleg kakovostne prehrane za preprečevanje kariesa ključnega pomena.

Periodontalna bolezen (paradontoza) je najpogostejša bolezen zob in dlesni. Nastane kot posledica spremembe v sestavi sline, kar povzroča nalaganje kalcijevih soli, hrane, dlake in bakterij na zobni površini. Ti depoji pritiskajo na dlesni in povzročajo vnetja, otekanje in odstopanje dlesni od zobnega vratu. V žepih, ki nastanejo ob zobu, se nabirajo ostanki, ki še poslabšajo stanje. Ker se bolezen ne pojavi preko noči, je potrebno posvetiti nekaj pozornosti zgodnjim znakom: krvaveče dlesni, slab zadah, izrazito slinjenje, boleče žvečenje, možna je tudi izguba apetita in posledično teže. Stanje homeopatsko zdravimo z dvema pripravkoma: Silicea 6 CH in Natrium phosphoricum 6 CH. Po štiri granule dajemo obolelemu psu izmenično štirikrat dnevno najmanj tri tedne oziroma do izboljšanja stanja.

nekateri bolezniki kot npr. pasja kuga in jemanje določenih antibiotikov lahko povzročijo zabarvanje zob, ki postanejo rumeni. Stanje popravimo z dajanjem pripravka Silicea 6 CH trikrat dnevno. Isti pripravek bo koristil tudi pri nepravilnostih v zobni sklenini, ki je bila poškodovana v času rasti zaradi prebolevanja pasje kuge.

Mojca Sajovic

Viri: Don Hamilton, DVM: Homeopathic Care for Dogs and Cats; Richard H.Pitcairn, DVM, RhD: Dr. Pitcairn's Complete Guide to Natural Health for Dogs & Cats